

Monitoring Diergezondheid

Werkgroep Leverbotprognose

12 november 2014

Definitieve leverbotprognose voor najaar en winter 2014 - 2015

Stapeling leverbotbesmetting vanaf augustus

Omdat de Werkgroep Leverbotprognose vanaf augustus en tot in november leverbotinfecties heeft vastgesteld, is er dit jaar, vooral in gebieden met een hoge grondwaterstand, een grote kans op een matige tot ernstige leverbotbesmetting.

In het vroege voorjaar van 2014 hebben de leverbotslakken zich snel kunnen vermeerderen. Daarna hadden uitgescheiden leverboteieren een grote kans om als trilhaarlarve een leverbotslak binnen te dringen. Dit zorgde voor veel besmette slakken die vooral in gebieden met een verhoogde grondwaterstand al in augustus besmettelijke cysten op het gras hebben afgezet. De zonnige en droge september maand hebben er voor gezorgd dat er weinig ontwikkeling was en er nauwelijks infectie is afgezet op het gras. De klimatologische omstandigheden in oktober en november zorgen er voor dat opnieuw infectie wordt afgezet zo lang de temperatuur boven de 10°C blijft. Doordat vanaf augustus gedurende een lange periode een leverbotbesmetting op het gras is afgezet, bestaat vooral in de gebieden met hogere grondwaterstanden een reële kans op een matige tot ernstige leverbotbesmetting.

Preventie en behandeling van schapen en rundvee

Om een leverbotbesmetting te voorkomen is het voor alle gevoelige diersoorten verstandig om de dieren te verwijderen naar hooggelegen en goed ontwaterde percelen.

Indien dit niet mogelijk is adviseert de Werkgroep Leverbotprognose om in de bekende leverbotgebieden en gebieden met een verhoogde grondwaterstand de schapen om de zes tot acht weken te behandelen, afhankelijk van het leverbotmiddel.

Jonge runderen die in gebieden met een verhoogde grondwaterstand hebben gelopen kunnen na opstallen worden behandeld. In de overige gebieden adviseert de werkgroep om via bloed- of mestonderzoek (vanaf januari) te controleren of een behandeling noodzakelijk is.

Ook adviseert de werkgroep om te overleggen met de eigen dierenarts over de te volgen behandelingsstrategie in verband met grote verschillen in effectiviteit van de verschillende leverbotmiddelen.

Voorkom resistentie

Om resistentie van de leverbot voor triclabendazol te voorkomen is het bij het behandelen van zowel schapen als rundvee van het grootste belang om het juiste gewicht van het dier te schatten of te meten, zodat de juiste dosis van het geneesmiddel kan worden toegediend.

Werkgroep Leverbotprognose

* Meer Informatie: L. Moll

Tel. 06-53939625

E-mail: l.moll@gddiergezondheid.nl

De leverbotziekte, die voornamelijk voorkomt bij runderen, schapen en geiten, wordt veroorzaakt door een platworm die zich in de lever bevindt. In de levenscyclus van de leverbot fungeert de slak Galba truncatula, die voornamelijk leeft in het greppelmilieu, als tussengastheer. Leverboteieren komen met de mest op het land. Het larfje dat uit het leverbotei komt besmet de leverbotslak die na een ontwikkeling van twee tot drie maanden staartlarven loslaat die zich op het gewas vastzetten als besmettelijke cysten. Bij ernstige leverbotinfecties kan dat bij schapen en geiten de dood tot gevolg hebben, bij runderen leidt dit tot een verminderde melkgift en een slechtere groei. De taak van de Werkgroep Leverbotprognose is het voorspellen van de kans op leverbotinfecties. De werkgroep bestaat uit experts van de faculteit Diergeneeskunde van Universiteit Utrecht en GD. De werkgroep beoogt preventieve maatregelen en wil door het bevorderen van een strategische behandeling het geneesmiddelengebruik terugdringen. Het opstellen van de leverbotprognose is mogelijk gemaakt door financiering vanuit ZuivelNL.

Universiteit Utrecht